

OBSAH

<i>Úvod</i>	5	<i>Orlické hory</i>	
<i>Krušné hory</i>		30. Rovník u Lukavice	120
1. Kraslice - Bleigrund	9	<i>Střední Čechy</i>	
2. Mýtinka	13	31. Skalsko	123
3. Jedová jáma u Vejprt	16	32. Psáry	126
4. Kovářská	20	33. Stříbrná Skalice	129
5. Horní Halže - ametystová lokalita	24	34. Bořetice	138
6. Černý potok	27	35. Hranice u Bohouňovic	141
7. Přísečnický rudní revír	30	36. Bohouňovice I	144
8. Hradiště	38	37. Javorka u Seče	146
<i>Slavkovský les</i>		38. Litošice	151
9. Čistá u Horního Slavkova	43	39. Zdechovice	153
<i>České středohoří - Lužické hory</i>		40. Mladotice	157
10. Braňany	46	<i>Českomoravská vrchovina</i>	
11. Dolánky u Teplic	49	41. Cětov	159
12. Sulečice - Mückenhübel	51	42. Květnov	163
13. Průčelská rokle	54	43. Vysoká	165
14. Babětín	57	44. Ledec n. S. - Zámecká skála	170
15. Kozly - vrch Sviňky	61	45. Bernartice	173
16. Heřmanice	64	46. Zvěstov	178
17. Česká Kamenice - Jehla	69	47. Krucemburk	182
18. Cvikov - Křížový vrch	75	<i>Jižní a západní Čechy</i>	
19. Březinka	79	48. Orlovice	186
20. Bělá pod Bezdězem - Lysá hora	83	49. Sobětice	190
21. Tachov - Tachovský vrch	86	50. Číhán	193
<i>Doupovské Hory</i>		51. Katovice	195
22. Stráž nad Ohří	92	52. Mutěnice	199
23. Rokle u Kadaně	94	53. Nezdice na Šumavě	202
24. Jezerní Hora (Seeberg)	98	54. Dolní Kramolín	205
<i>Krkonoše, Podkrkonoší, Český Ráj</i>		55. Chodová Planá	211
25. Horní Malá Úpa	103	56. Vrbsice u Bezdržic	214
26. Jívka	110	57. Kšice	217
27. Vyhnánov u Kohoutova	113	58. Boněnov	221
28. Žďárek	116	<i>Závěrem</i>	226
29. Stupná	118		

ÚVOD

Průvodce, který se Vám tímto dostává do rukou, navazuje a doplňuje obdobně koncipované publikace vydané v letech 2000 až 2010 (Pauliš 2000, 2001, 2003, 2005; Pauliš a Kopecký 2010), ve kterých byla popsána většina významných mineralogických lokalit ČR. Pozitivní ohlasy čtenářů mne vedly k tomu, abych sestavil další pokračování věnované méně známým či nově objeveným lokalitám, kde lze dosud objevit zajímavější mineralogický materiál. Před jejich konečným výběrem jsem většinu lokalit znovu navštívil, abych zjistil jejich současný stav a zdokumentoval možnosti sběru minerálů. Současně se jejím vydáním uzavírá celý komplet věnovaný Čechám, Moravě, Slezsku i Slovensku (Pauliš a Ďud'a 2002). Největší šance na zajímavé nálezy, jak jsem již několikrát konstatoval, skýtají činné lomy, kde však návštěvu komplikují problémy se vstupem. Zajímavé objevy lze však učinit i na starých a opuštěných lokalitách, kterým se pracovití amatérští mineralogové a sběratelé systematicky věnují. Berte proto prosím tuto publikaci i jako určité vodítko k této znovuobjevitelské činnosti i jako např. pomůcku pro rychlou orientaci výskytu minerálů na dané lokalitě.

V tomto průvodci je zahrnuto 58 českých lokalit. Pro ty, kteří nemají k dispozici předchozí průvodce, jen stručně zopakují, že v minulosti bylo mineralogickému popisu českých nalezišť věnováno několik odborných souborných



Krystaly tselchichitu z Jehly, velikost krystalů 1 mm, foto P. Fuchs.

publikací (např. Bernard 1981; Kratochvíl 1957-1964; Novák 2002; Tuček 1970), které jsou však již pro některé začínající sběratele obtížně dostupné. Populárněji zaměřených publikací předkládaného typu je k dispozici jen omezené množství. Řadu informací lze však objevit na internetových stránkách sběratelů minerálů či v časopise Minerál vydávaném Jihočeským mineralogickým klubem v Českých Budějovicích.

V zahraničí, především v Německu a Rakousku, je tento typ mineralogické literatury poměrně rozšířen a mezi zájemci o geologické vědy i oblíben. Obavy o ničení lokalit, které vedly a dodnes některé sběratele vedou k utajování nalezišť, jsou podle mého názoru zveličené a v převážné většině případů neopodstatněné. Při rychlé a často i zbytečné rekultivaci hald či při jejich rozvozu dochází k podstatně větším škodám. Určitě by byl v těchto případech případně vhodnější řízený sběr (jako na některých lokalitách našich sousedů), než zánik lokality. Obdobná situace panuje i v činných kamenolomech, kde každý zajímavý minerál, který není zachráněn činností sběratele, zmizí nenávratně v drtiči. Z těchto důvodů je vhodné a nenásilně vedená osvěta i v tomto sběratelském oboru jen ku prospěchu věci.



Pyroklastit s amfibolem z Březinky, velikost vzorku 7 cm, foto P. Pauliš.

Závěrem této úvodní kapitoly bych rád poděkoval P. Fuchsovi, B. Burešovi, R. Grambličkovvi, T. Kadlecovi, P. Škáchovi, S. Kopeckému, L. Vrtíškovi, J. Lounovi, D. Velebilovi, M. Součkovi, J. Malému, J. Ludvíkovi, Z. Dvořákovi, L. Hružkovi, J. Bajerovi, M. Blažkovi a P. Rusovi za kvalitní fotografie minerálů, panu profesoru F. Fediukovi za podnětné připomínky a řadě sběratelů též za cenné rady a pomoc při tvorbě této publikace. Čtenářům pak v případě, že se vydají po mineralogických lokalitách, přeji mnoho zdarů při sběru minerálů. Pamatujte, že nejde jen o plný batoh vzorků, ale i o zážitky při putování a radost z poznání naší krásné přírody.

Poznámka: Plánky většiny lokalit využívají jako podklad www.mapy.cz.

Literatura: Bernard J. H. et al. (1981): Mineralogie Československa. - *Academia. Praha*. Bernard J. H., Rost R. et al. (1992): Encyklopedický přehled minerálů. - *Academia. Praha*. Kratochvíl J. (1957-1964): Topografická mineralogie Čech I-VIII. - *NČAV. Praha*. Novák V. (2002): Topografická mineralogie jižních Čech. - *Jelmo, Borovany*. Pauliš P. (1999): Mineralogické lokality okolí Kutné Hory. - *Kutna. 1-76. Kutná Hora*. Pauliš P. (2000): Nejzajímavější mineralogická naleziště Čech. - *Kutna. Kutná Hora*. Pauliš P. (2001): Nejzajímavější mineralogická naleziště Moravy a Slezska. - *Kutna. Kutná Hora*. Pauliš P. (2003): Nejzajímavější mineralogická naleziště Čech II. - *Kutna. Kutná Hora*. Pauliš P. (2005): Nejzajímavější mineralogická naleziště Moravy a Slezska II. - *Kutna. Kutná Hora*. Pauliš P., Ďud'a R. (2002): Nejzajímavější mineralogická naleziště Slovenska. - *Kutna. Kutná Hora*. Pauliš P., Ďud'a R. (2006): Opály Slovenské a České republiky a možnosti jejich sběru. - *Kutna. Kutná Hora*. Pauliš P., Kopecký S. (2010): Nejzajímavější mineralogická naleziště Čech, Moravy a Slezska III. - *Kutna. Kutná Hora*. Pauliš P., Kopecký S., Černý P. (2007): Uranové minerály České republiky a jejich naleziště 1. a 2. část. - *Kutna. Kutná Hora*. Pauliš P., Kopecký S., Ďud'a R. (2008): Minerály selenu a telluru České a Slovenské republiky a jejich lokality 1. a 2. část. - *Kutna. Kutná Hora*. Tuček K. (1970): Naleziště českých nerostů a jejich literatura 1951-1965. - *Academia. Praha*.



Hvězdový křemen z Hranic u Bohouňovic, šířka záběru 35 mm, foto T. Kadlec.